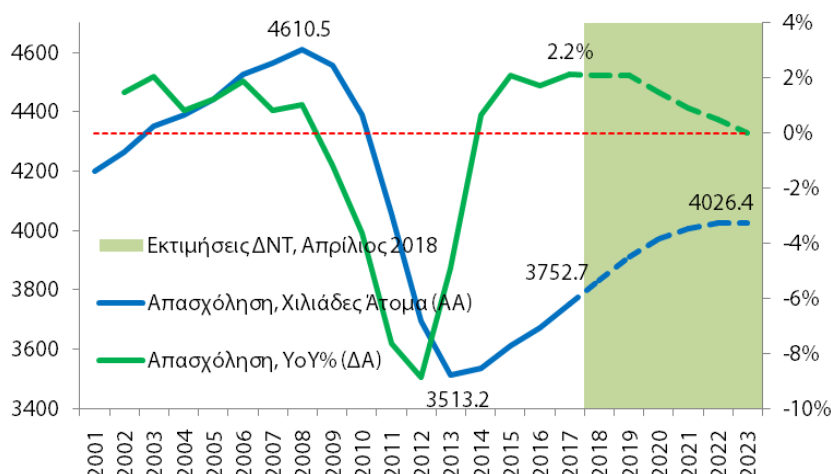

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Μισθωτοί πλήρους απασχόλησης στους τομείς του τουρισμού, του εμπορίου, του δημοσίου και της βιομηχανίας συνθέτουν σωρευτική αύξηση της απασχόλησης κατά 8,7% τα τελευταία 4,5 χρόνια

Ως γνωστόν η μεγάλη ελληνική ύφεση συνοδεύτηκε από απότομη και υψηλή συρρίκνωση του αριθμού των απασχολουμένων. Η πτώση της εσωτερικής ζήτησης πυροδότησε τη συρρίκνωση της παραγωγής – κυρίως σε εκείνες τις επιχειρήσεις που παρουσίαζαν χαμηλό βαθμό εξωστρέφειας – και αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της χρήσης των παραγωγικών συντελεστών της εργασίας και του κεφαλαίου. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1, η απασχόληση στην ελληνική οικονομία από το ιστορικό υψηλό των 4.610,5 χιλ ατόμων το 2008 (τα εν λόγω στοιχεία βασίζονται στην τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ) μειώθηκε στα 3.513,2 χιλ άτομα το 2013. Δηλαδή, μέσα σε 5 χρόνια, ο αριθμός των απασχολουμένων στην Ελλάδα συρρικνώθηκε κατά -1.097,3 χιλ άτομα ή -23,8%. Οι τομείς των κατασκευών, της μεταποίησης και του εμπορίου συνεισέφεραν το 60,6% της προαναφερθείσας πτώσης, ενώ και ο δημόσιος τομέας, μέσω των κατηγοριών της δημόσιας διοίκησης, άμυνας, υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης και εκπαίδευσης υπέστη σημαντικές απώλειες. Εν κατακλείδι, τα 7/10 των απολεσθέντων θέσεων εργασίας της περιόδου 2008-2013 προήλθαν από τις παραπάνω κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων.

Σχήμα 1: Απασχόληση (χιλιάδες άτομα και ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

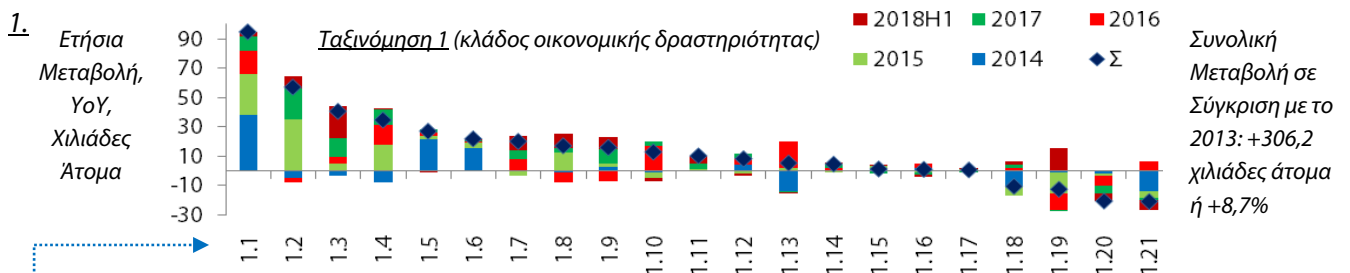

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) ΔΝΤ (WEO, Απρίλιος 2018), (γ) Eurobank Research.

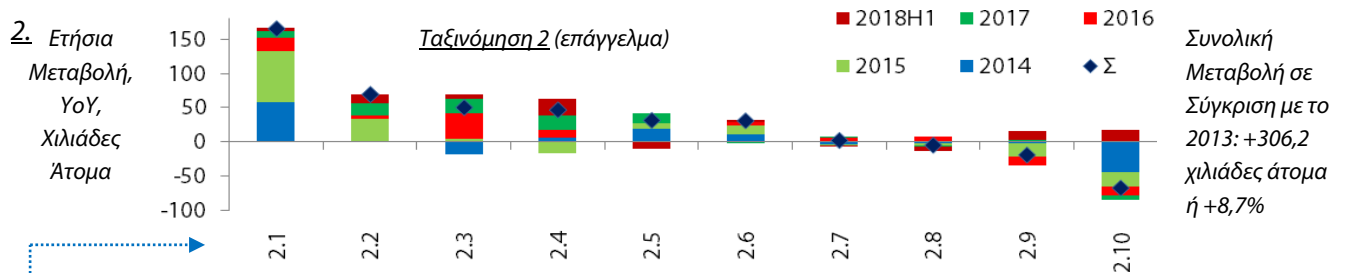
Όπως επιβεβαιώνεται από τα επίσημα στοιχεία, τα τελευταία 4,5 χρόνια – λαμβάνουμε υπ' όψιν και το 1^ο εξάμηνο 2018 (2018H1) – η απασχόληση στην ελληνική οικονομία ακολουθεί ανοδική πορεία (η μείωση του κόστους εργασίας, η επιβράδυνση της ύφεσης και η σχετικά ήπια ενίσχυση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας τα 6 τελευταία τρίμηνα δύναται να θεωρηθούν ως ερμηνευτικοί παράγοντες του εν λόγω φαινομένου). Από 3.513,2 χιλ άτομα το 2013 οδηγηθήκαμε στα 3.752,7 χιλ άτομα το 2017 και το 2018H1 η μέση ετήσια μεταβολή του αριθμού των απασχολουμένων διαμορφώθηκε στα 66,8 χιλ άτομα ή 1,8%. Συνεπώς, δύναται να υποστηριχτεί ότι η ελληνική οικονομία έχει ανακτήσει το 27,9% των απωλειών που κατέγραψε – σε όρους απασχόλησης – την πενταετία 2008-2013. Αυτό το στοιχείο μπορεί μεν να ασκεί θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών ωστόσο αντισταθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από τα υψηλά φορολογικά βάρη (οι εν λόγω αντίθετες επιδράσεις αποτυπώνονται στην οριακά στάσιμη πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης). Επιπρόσθετα, ακόμα και αν επιβεβαιωθεί η μέση πρόβλεψη της αγοράς για ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης το 2018 στο 2,0% (πηγή Bloomberg), η ανάκτηση των αντίστοιχων απωλειών σε όρους πραγματικού ΑΕΠ θα προσεγγίσει μόλις το 10,1%. Η εν λόγω απόκλιση ερμηνεύεται από την ισχυρή επίδοση της ελληνικής οικονομίας σε όρους παραγωγικότητας της εργασίας.

ΠΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

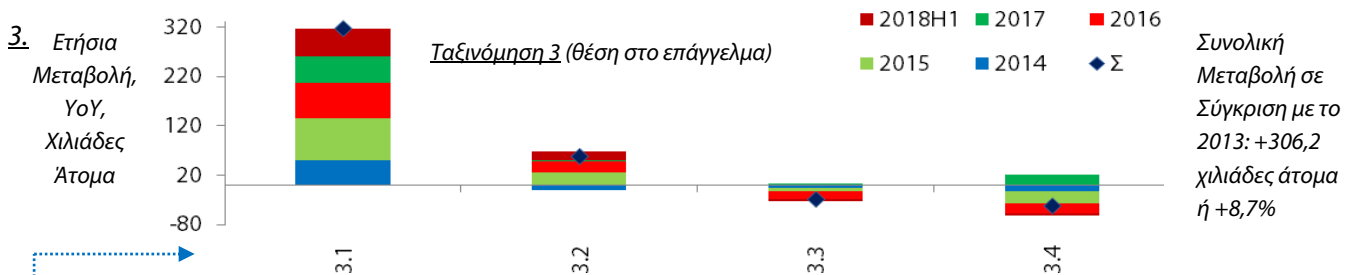
Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάζουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Σχήμα 2: Κατάτμηση της Απασχόλησης Βάσει 4 Κατηγοριών Ταξινόμησης (ετήσια μεταβολή YoY σε χιλιάδες άτομα) $\Sigma = \text{YoY } 2014 + \text{YoY } 2015 + \dots + 2018\text{H1} = \text{συνολική μεταβολή σε σύγκριση με το 2013}$

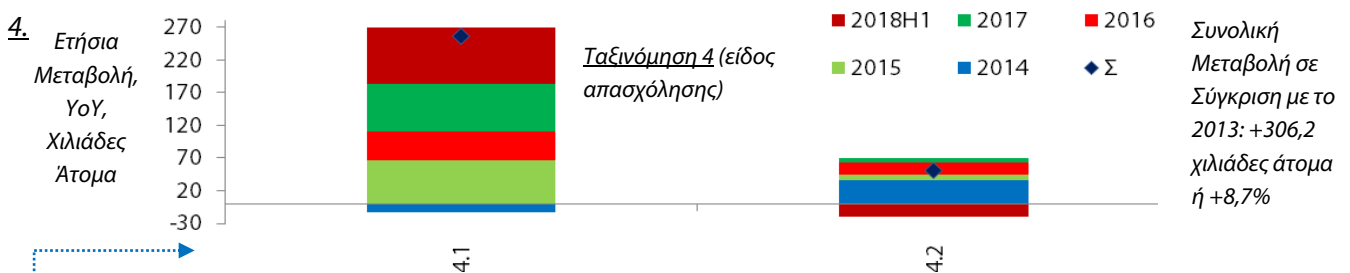
1.1 Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης, 1.2 Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, 1.3 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, 1.4 Μεταποίηση, 1.5 Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, 1.6 Εκπαίδευση, 1.7 Ενημέρωση και επικοινωνία, 1.8 Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, 1.9 Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, 1.10 Μεταφορά και αποθήκευση, 1.11 Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης, 1.12 Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, 1.13 Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, 1.14 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, 1.15 Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, 1.16 Ορυχεία και λατομεία, 1.17 Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων, 1.18 Κατασκευές, 1.19 Γεωργία, δασοκομία και αλιεία, 1.20 Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδωτών και 1.21 Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες.

2.1 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές, 2.2 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, 2.3 Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα, 2.4 Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, 2.5 Ανεξάρτητοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες, 2.6 Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα, 2.7 Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν, 2.8 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα, 2.9 Ειδικευμένοι γεωργοί και 2.10 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

3.1 Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο), 3.2 Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό, 3.3 Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση και 3.4 Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό.

4.1 Πλήρης απασχόληση και 4.2 Μερική απασχόληση.

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Πίνακας 1: Κατάτμηση της Απασχόλησης Βάσει 4 Κατηγοριών Ταξινόμησης (ετήσια μεταβολή YoY σε χιλιάδες άτομα)

Σ = YoY 2014 + YoY 2015 + ... + 2018H1

Σύνολο Απασχόλησης (YoY σε χιλιάδες άτομα και σε ποσοστό)

	2014	2015	2016	2017	2018H1	Σ
	23,1	74,4	62,9	79,1	66,8	306,2
	0,7%	2,1%	1,7%	2,2%	1,8%	8,7%

Ταξινόμηση 1 (κλάδος οικονομικής δραστηριότητας)

	2014	2015	2016	2017	2018H1	Σ
1.1 Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	37,9	28,4	15,6	9,5	3,0	94,6
1.2 Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-4,9	35,2	-2,9	21,3	8,2	56,9
1.3 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	-3,6	5,0	4,2	13,2	21,8	40,5
1.4 Μεταποίηση	-8,3	18,1	13,2	10,6	1,1	34,6
1.5 Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	21,6	1,9	2,8	1,8	-1,3	26,9
1.6 Εκπαίδευση	15,5	3,8	1,1	0,7	0,7	21,7
1.7 Ενημέρωση και επικοινωνία	0,1	-3,3	7,8	6,2	9,3	20,0
1.8 Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-1,4	12,6	-6,9	3,1	9,6	17,0
1.9 Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2,4	2,2	-7,0	9,9	8,3	15,8
1.10 Μεταφορά και αποθήκευση	-1,4	-3,2	16,6	3,3	-2,5	12,8
1.11 Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	0,6	0,2	0,3	3,9	5,0	10,1
1.12 Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	4,1	-1,8	4,3	2,9	-1,5	8,1
1.13 Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-14,0	1,6	18,6	-0,7	-0,3	5,2
1.14 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	-0,2	-1,2	2,1	3,1	0,8	4,5
1.15 Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1,0	2,1	-0,4	-1,7	0,3	1,2
1.16 Ορυχεία και λατομεία	1,7	-0,9	3,1	-1,5	-1,5	0,9
1.17 Δραστηριότητες ετερόδοικων οργανισμών και φορέων	0,0	0,8	0,4	-0,8	0,2	0,5
1.18 Κατασκευές	-10,7	-6,4	1,9	2,2	2,4	-10,7
1.19 Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	-1,2	-14,2	-11,2	-1,2	15,1	-12,6
1.20 Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	-1,9	-1,6	-6,9	-5,1	-5,3	-20,7
1.21 Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	-14,1	-4,8	6,1	-1,6	-6,6	-21,0

Ταξινόμηση 2 (επάγγελμα)

	2014	2015	2016	2017	2018H1	Σ
2.1 Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές	58,8	74,5	18,6	9,8	4,4	166,1
2.2 Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	0,7	33,8	4,8	16,8	13,7	69,7
2.3 Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	-18,9	4,3	38,3	21,1	5,7	50,5
2.4 Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	5,4	-16,6	11,6	22,3	24,3	46,9
2.5 Ανεξάρτητοι εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες	18,3	9,6	0,1	14,1	-10,5	31,6
2.6 Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	11,5	12,5	4,4	-1,8	4,4	31,0
2.7 Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν	-3,8	-1,2	5,5	2,6	-1,0	2,2
2.8 Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα	-2,0	-3,4	8,1	-1,6	-5,9	-4,9
2.9 Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	-2,6	-18,5	-14,2	2,4	13,8	-19,2
2.10 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα	-44,4	-20,5	-14,3	-6,4	18,0	-67,6

Ταξινόμηση 3 (θέση στο επάγγελμα)

	2014	2015	2016	2017	2018H1	Σ
3.1 Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	50,7	84,2	72,7	52,9	56,9	317,4
3.2 Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	-10,0	24,6	23,4	2,6	18,0	58,6
3.3 Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση	-5,7	-8,2	-14,2	3,7	-3,8	-28,2
3.4 Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	-11,9	-26,1	-19,0	19,9	-4,3	-41,5

Ταξινόμηση 4 (είδος απασχόλησης)

	2014	2015	2016	2017	2018H1	Σ
4.1 Πλήρης Απασχόληση	-13,4	66,9	43,1	72,9	86,5	256,0
4.2 Μερική Απασχόληση	36,4	7,6	19,8	6,2	-19,8	50,2

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Στο Σχήμα 2 και στον Πίνακα 1 παραθέτουμε 4 κατηγορίες ταξινόμησης αναφορικά με την αύξηση της απασχόλησης στην ελληνική οικονομία τα τελευταία 4,5 χρόνια. Η 1^η κατηγορία ταξινομεί τον αριθμό των απασχολούμενων σε όρους κλάδου οικονομικής δραστηριότητας, η 2^η σε όρους επαγγέλματος, η 3^η σε όρους θέσης στο επάγγελμα και η 4^η σε όρους είδους απασχόλησης. Τα στοιχεία έχουν ως εξής:

Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας

Λόγω της ανοδικής πορείας που ακολουθεί τα τελευταία χρόνια η εγχώρια τουριστική βιομηχανία, ο κλάδος του τουρισμού είχε την υψηλότερη συνεισφορά στη σωρευτική ενίσχυση της απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα από τις 306,2 χιλ νέες θέσεις εργασίας συνεισέφερε τις 94,6 χιλ ή το 30,9%. Ωστόσο, όπως αποκαλύπτεται στον Πίνακα 1, ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης στον τουριστικό κλάδο βαίνει μειούμενος. Από τις 37,9 χιλ θέσεις εργασίας το 2014 μειώθηκε στις 28,4, 15,6, 9,5 και 3,0 χιλ το 2015, 2016, 2017 και 2018H1 αντίστοιχα.

Εκτός του τομέα του τουρισμού, άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας που είχαν σημαντικό μερίδιο στην ενίσχυση της απασχόλησης στην ελληνική οικονομία τα τελευταία 4,5 χρόνια ήταν οι εξής: χονδρικό και λιανικό εμπόριο 56,9 χιλ νέες θέσεις εργασίας ή το 18,6% επί της συνολικής αύξησης, δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας (40,5 χιλ ή 13,2%) και μεταποίηση (34,6 χιλ ή 11,3%).

Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκε η σωρευτική μεταβολή της απασχόλησης στους κλάδους των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (μείωση θέσεων απασχόλησης κατά -21,0 χιλ), των δραστηριοτήτων νοικοκυριών ως εργοδοτών (-20,7 χιλ), της γεωργίας δασοκομίας και αλιείας (-12,6 χιλ) και των κατασκευών (-10,7 χιλ). Ωστόσο αξίζει να σημειώσουμε ότι απασχόληση στον κλάδο των κατασκευών καταγράφει σχετική ανάκαμψη τα τελευταία 2,5 χρόνια ενώ το αντίστοιχο μέγεθος στον κλάδο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας σημείωσε εντυπωσιακή άνοδο σε ετήσια βάση το 2018H1.

Επάγγελμα

Σε ότι αφορά την ταξινόμηση της απασχόλησης σε όρους επαγγέλματος, οι υψηλότερες αυξήσεις προήλθαν από τις παρακάτω κατηγορίες: απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σε καταστήματα και υπαίθριες αγορές (166,1 χιλ νέες θέσεις εργασίας ή το 54,2% επί της συνολικής αύξησης), υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα (69,7 χιλ ή 22,8%), πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα (50,5 χιλ ή 16,5%), χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (46,9 χιλ ή 15,3%), ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτες και μικροεπαγγελματίες (31,6 χιλ ή 10,3%), τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα (31,0 χιλ ή 10,1%). Από την άλλη πλευρά οι κατηγορίες επαγγελμάτων στις οποίες καταγράφηκε πτώση της απασχόλησης ήταν: μέλη των βουλευομένων σωμάτων, ανώτερα διοικητικά και διευθυντικά στελέχη του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα (-67,6 χιλ), ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς (-

19,2 χιλ) και ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα (-4,9 χιλ).

Θέση στο επάγγελμα και είδος απασχόλησης

Τέλος, ολοκληρώνοντας την αναφορά μας στη σωρευτική αύξηση της απασχόλησης στην ελληνική οικονομία την περίοδο 2013-2018H1, σημειώνουμε ότι οι εν λόγω νέες θέσεις εργασίας (306,2 χιλ) αφορούσαν κατά το πλείστον μισθωτούς πλήρους απασχόλησης. Για παράδειγμα, η πλήρης απασχόληση ενισχύθηκε κατά 256,0 χιλ άτομα ενώ η μερική κατά 50,2 χιλ άτομα. Επιπρόσθετα, οι θέσεις εργασίας των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων με προσωπικό αυξήθηκαν κατά 317,4 και 58,6 χιλ αντίστοιχα, ενώ των αυτοαπασχολούμενων χωρίς προσωπικό και των βοηθών στην οικογενειακή επιχείρηση μειώθηκαν κατά -41,5 και -28,2 χιλ αντίστοιχα.

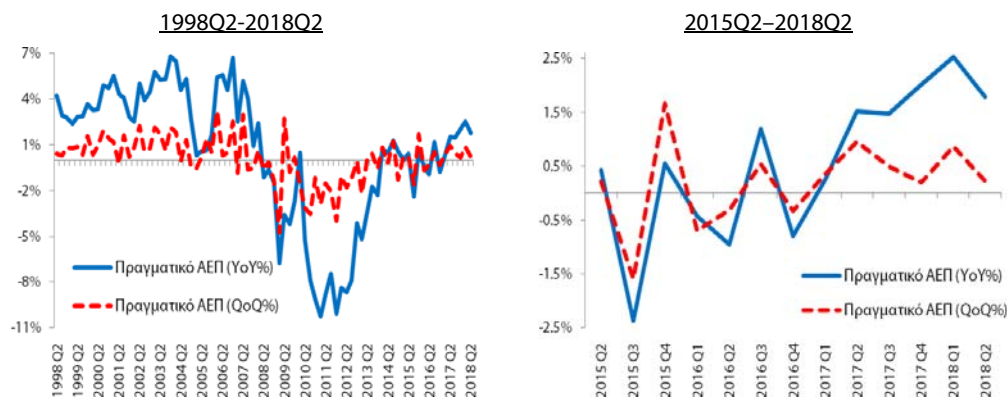
Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας**Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)**

Το 2^ο τρίμηνο (2018) η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν **+1,8%** (+2,5% (2018Q1) και +1,5% (2017Q2)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν **+0,2%** (+0,9% (2018Q1) και +0,9% (2017Q2)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

Περίοδος: 1996Q1–2018Q2
 Στοιχεία: τριμηνιαία
 Μέσος Όρος: +0,9%
 Διάμεσος: +2,1%
 Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
 Ελάχιστο: -10,3% (2011Q1)

Δημοσίευση: 3/9/2018
 (προσωρινά στοιχεία)
 Επομ. δημ.: 4/12/2018
 (προσωρινά στοιχεία)

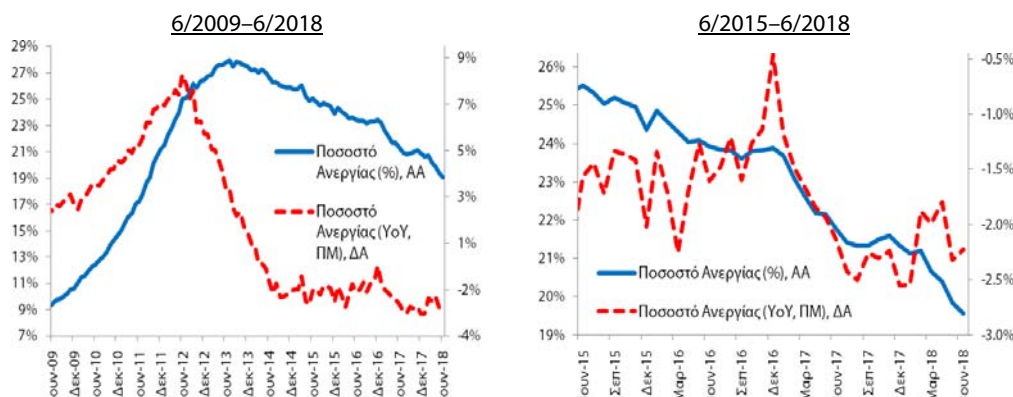
Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιούνιο (2018) το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο **19,1%** (19,3% (5/2018) και 21,3% (6/2017)) και η αντίστοιχη ετήσια μεταβολή ήταν **-2,2 ΠΜ** (-2,3 ΠΜ (5/2018) και -2,1 ΠΜ (6/2017)). Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε στα **3.863,3 χιλ** άτομα (3.845,7 χιλ (5/2018) και 3.779,5 χιλ (6/2017)) και των ανέργων στα **909,3 χιλ** άτομα (921,0 χιλ (5/2018) και 1.021,7 χιλ (6/2017)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 1/2004-6/2018
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: 16,9%
 Διάμεσος: 16,2%
 Μέγιστο: 27,9% (7/2013)
 Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας
 ΔΑ = δεξιός άξονας
 ΠΜ = ποσοστ. μονάδα.
 Δημοσίευση: 6/9/2018
 Επομ. δημ.: 11/10/2018

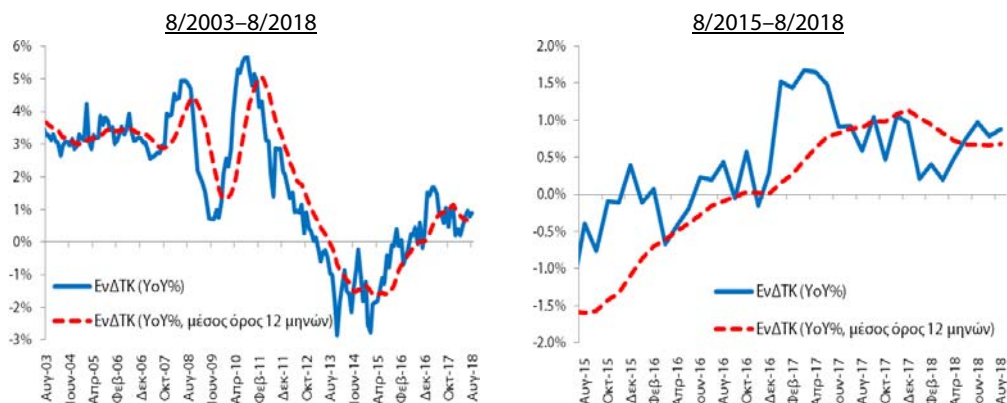
Εναρμονισμένοι ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ

Τον Αύγουστο (2018) η ετήσια % μεταβολή του **ΕνΔΤΚ** ήταν **+0,9%** (+0,8% (7/2018) και +0,6% (8/2017)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (12 μηνών) ήταν **+0,7%** (+0,7% (7/2018) και +0,9% (8/2017)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια % μεταβολή του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν **1,0%** (0,9% (7/2018) και +0,9% (8/2017)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή ήταν **+0,6%** (+0,5% (7/2018) και 0,6% (8/2017)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ (YoY%)

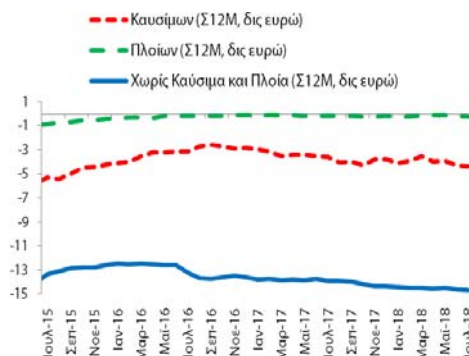
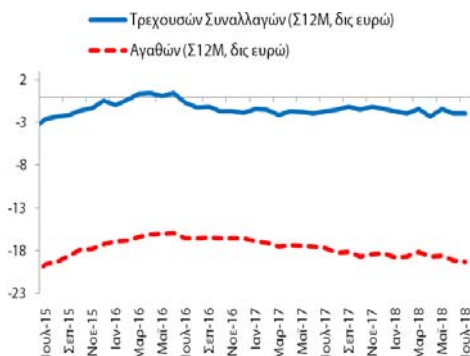
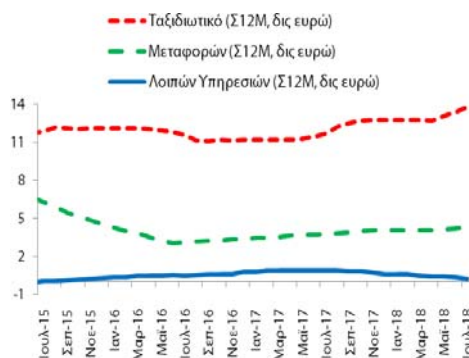
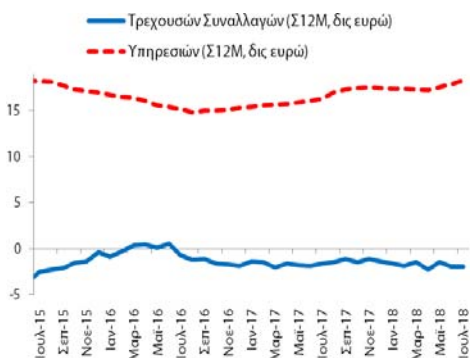
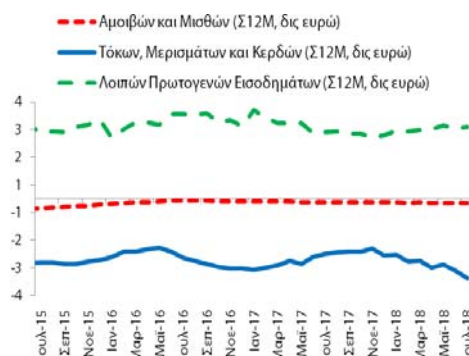
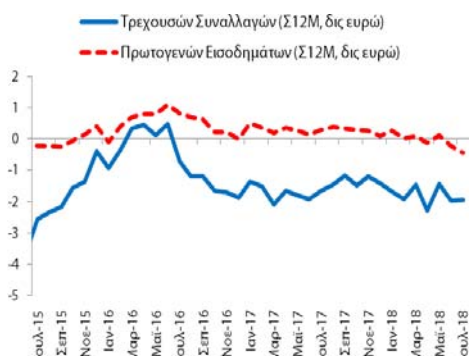
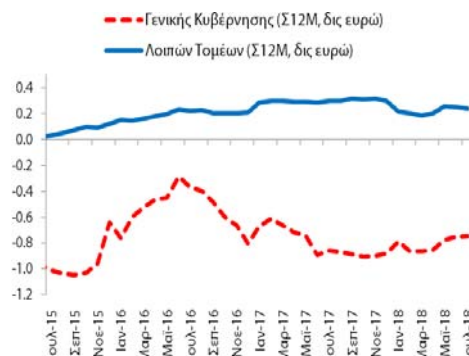
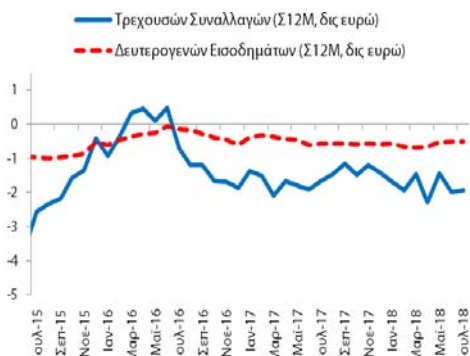
Περίοδος: 1/1997-8/2018
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: +2,4%
 Διάμεσος: +2,9%
 Μέγιστο: +6,6% (1/1997)
 Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/9/2018
 Επομ. δημ.: 10/10/2018

Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών: Σ12Μ)Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (7/2015 - 7/2018)Επί Μέρους Ισοζύγια (7/2015 - 7/2018)

Δημοσίευση: 20/9/2018

Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ. και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,9 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -2,0 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -1,7 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-19,3 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -19,1 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -17,7 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **+18,3 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: +17,8 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +16,3 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **+13,8 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: +13,3 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +11,7 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,4 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,2 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: +0,3 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,9 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -2,6 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -2,0 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,5 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,5 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -0,6 δις ευρώ).

Το 12μηνο **Αυγούστου 2017 - Ιουλίου 2018** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,7 δις ευρώ** (7/2017-6/2018: -0,8 δις ευρώ και 8/2016-7/2017: -0,9 δις ευρώ).

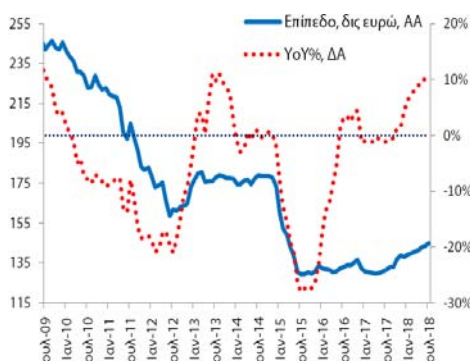
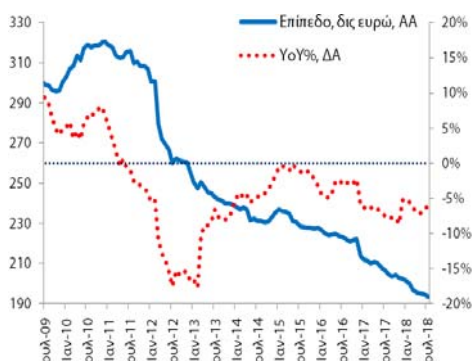
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση και Καταθέσεις στην Ελληνική Οικονομία (εγχώρια NXI εκτός της ΤτΕ)

Χρηματοδότηση (κάτοικοι εσωτερικού)

Καταθέσεις (κάτοικοι εσωτερικού)

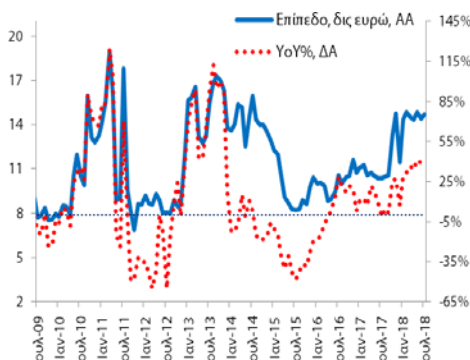
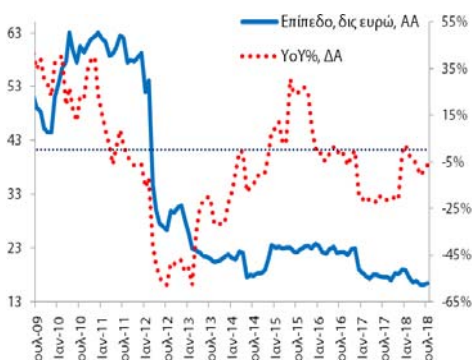
Δημοσίευση: 28/8/2018

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

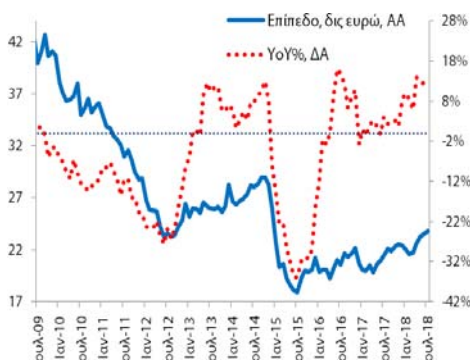
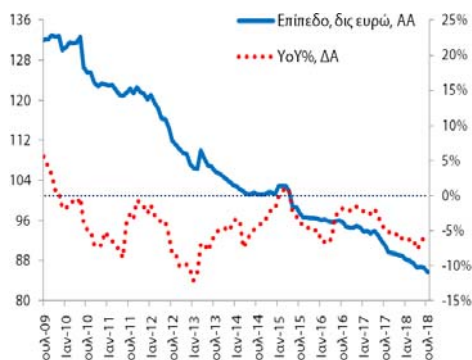
Τον **Ιούλιο** (2018) το **γενικό σύνολο** της **χρηματοδότησης** (κάτοικοι εσωτερικού) διαμορφώθηκε στα **€193,6 δις** (6/2018: €194,7 δις και 7/2017: €206,4 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€144,9 δις** (6/2018: €143,8 δις και 7/2017: €131,6 δις).

Γενική Κυβέρνηση (υπόλοιπα)

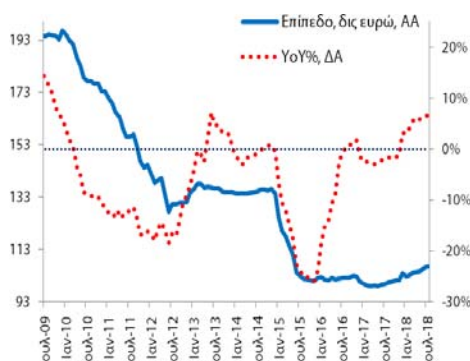
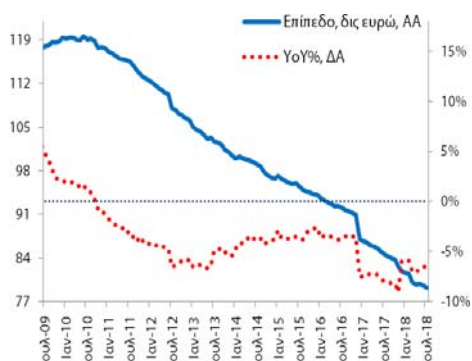
Τον **Ιούλιο** (2018) η **χρηματοδότηση** της **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **€16,5 δις** (6/2018: €16,2 δις και 7/2017: €17,6 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€14,7 δις** (6/2018: €14,4 δις και 7/2017: €10,4 δις).

Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (υπόλοιπα)

Τον **Ιούλιο** (2018) η **χρηματοδότηση** των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** διαμορφώθηκε στα **€85,7 δις** (6/2018: €86,6 δις και 7/2017: €91,0 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€23,8 δις** (6/2018: €23,5 δις και 7/2017: €21,4 δις).

Νοικοκυριά (υπόλοιπα)

Τον **Ιούλιο** (2018) η **χρηματοδότηση** των **νοικοκυριών** διαμορφώθηκε στα **€79,2 δις** (6/2018: €79,6 δις και 7/2017: €84,7 δις). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις **καταθέσεις** ήταν **€106,4 δις** (6/2018: €105,9 δις και 7/2017: €99,8 δις).

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως NXI και οι καταθέσεις του ΤΕΚΕ μεταφέρονται στη Γεν. Κυβερν.

Επόμενη Δημοσίευση: 27/9/2018

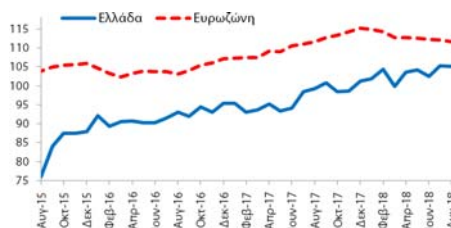
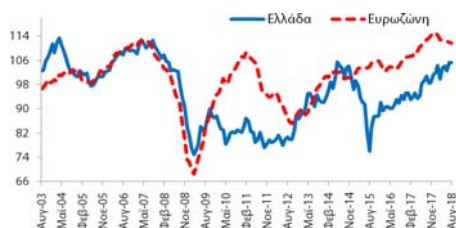
Πίνακας Α4: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 8/2003-8/2018

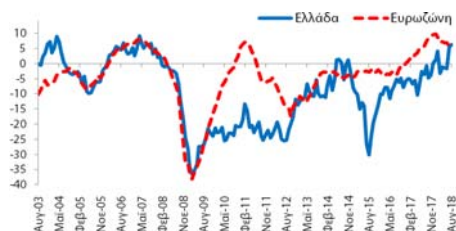
Υποπερίοδος: 8/2015-8/2018

Δημοσίευση: 30/8/2018

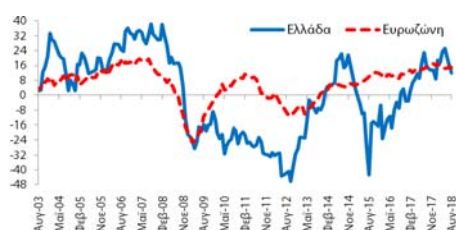
Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

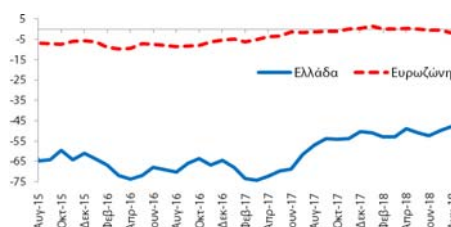
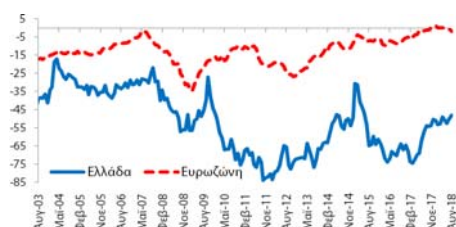
Βιομηχανία (Στάθμιση: 40%)

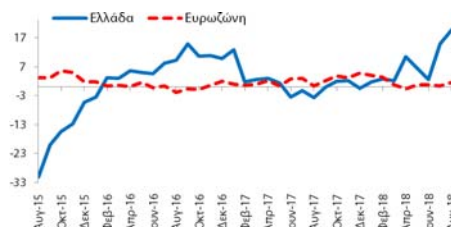
Υπηρεσίες (Στάθμιση: 30%)

Καταναλωτές (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές (Στάθμιση: 5%)

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (105,3 μονάδες δείκτη (ΜΔ)) **επιδεινώθηκε** κατά -0,1 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +6,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (6,3 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +0,9 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +10,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (11,9 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -4,0 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **επιδεινώθηκε** κατά -11,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης **καταναλωτή** (-47,8 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +2,1 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +9,2 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (19,7 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +4,8 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +23,3 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Αύγουστο** (2018) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-45,1 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +0,7 ΜΔ σε σχέση με τον **Ιούλιο** (2018) και **βελτιώθηκε** κατά +4,1 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Σημείωση: (1) ως γ, γ και κ ορίζουμε τα ετήσια, τριμηνιαία και μηνιαία στοιχεία αντίστοιχα, (2) ως Δ(γονγ) ορίζουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, ως Δ(αοαφ) ορίζουμε την τριμηνιαία ποσοστιαία μεταβολή, ως Ψ21π ορίζουμε το άθροισμα 12 μηνών και ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, (3) ως Π ορίζουμε τα πραγματοποιηθέν και ως Ψ Σ το στόχο, (4) στο πεδίο δημοσιονομικά στοιχεία (γενική βεβαίωση) η μεταβολή του πρωτογενούς ισολογίου της γενικής κυβέρνησης διαφέρει από το αντίστοιχο μέγεθος του ελληνικού προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, (5) στα πεδία κυβέρνηση (εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού) και επίδοια αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα στοιχεία παρελθόντων ετών αναφέρονται στη με πρώτη περίπτωση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά τους προηγούμενους μήνες, στη δε δεύτερη στα παρελθόντες ημερομηνίες κατά τις οποίες υπήρξε μεταβολή στα εν λόγω επίδοια.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Τάσος Αναστασάτος: Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr, + 30 214 4059706

Ομάδα Ανάλυσης & Έρευνας

Μαρία Γιαννίσση: Administrator
magiannisi@eurobank.gr, + 30 214 4059711

Ιωάννης Γκιώνης: Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr, + 30 214 4059707

Δρ. Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr, + 30 210 3371226

Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr, + 30 210 3718793

Μαρία Κασόλα: Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr, + 30 210 3371224

Όλγα Κοσμά: Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr, + 30 210 3371227

Παρασκευή Πετροπούλου: Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroroulou@eurobank.gr, + 30 210 3718991

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr, + 30 214 4059708

Ευαγγελία Τσιαμπάου: Οικονομική Αναλύτρια
etsiampaou@eurobank.gr, + 30 214 4059712

Eurobank Ergasias S.A, 8 Othonos Str, 105 57 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>

- **7 Ημέρες Οικονομία:** Εβδομαδιαία επισκόπηση οικονομικών εξελίξεων της Ελλάδας
- **Greece Macro Monitor - Focus Notes:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Economy & Markets:** Ερευνά θέματα της ελληνικής και τη διεθνούς οικονομίας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Emerging Markets Special Focus Reports:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις στις αναδυόμενες αγορές
- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Global Macro Themes & Market Implications for the EA Periphery and the CESEE:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών
- **Global Markets Special Focus Reports:** Αναλύει ειδικά θέματα επικαιρότητας στην παγκόσμια οικονομία και τις αγορές

Subscribe electronically at <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis>

Follow us on twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group

